

Sygnatura akt IV P 247/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

O., dnia 3 grudnia 2021 r.

Sąd Rejonowy (...) IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Grażyna Gizewska-Rozmus

Protokolant: Danuta Zakrzewska

po rozpoznaniu w dniu 03 grudnia 2021 r. (...) na rozprawie

sprawy z powództwa M. S. (1)

przeciwko (...) M. i G. D. w O.

o odszkodowanie

I. zasądza od pozwanego (...) M. i G. D. w O. na rzecz powódki M. S. (1) kwotę 13 723,29 złotych (trzynaście tysięcy siedemset dwadzieścia trzy 29/100) tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem wypowiedzenie umowy o pracę;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 180 złotych (sto osiemdziesiąt) tytułem zwrotu kosztów procesu - kosztów zastępstwa procesowego;

III. nadaje wyrokowi w punkcie I rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 4 574,43 złotych (cztery tysiące pięćset siedemdziesiąt cztery i 43/100);

IV. nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Rejonowy (...) kwotę 1557 złotych (jeden tysiąc pięćset pięćdziesiąt siedem 00/100) tytułem nieopłaconych kosztów sądowych.

SSR Grażyna Gizewska-Rozmus

Sygn. akt IV P 247/21

UZASADNIENIE

Powódka M. S. (1) w pozwie skierowanym przeciwko (...) w O. wniosła o uznanie za bezskuteczne wypowiedzenia warunków umowy o pracę i zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych. Z ostrożności procesowej, w przypadku upływu okresu wypowiedzenia, wniosła o przywrócenie do pracy na poprzednich warunkach pracy i płacy i zasądzenie wynagrodzenia za okres pozostawania bez pracy.

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa wskazała, iż przebywając na zwolnieniu lekarskim otrzymała przesyłkę priorytetową poleconą, zawierającą oświadczenie o wypowiedzeniu warunków umowy o pracę datowane na dzień 28 maja 2021 roku. Oświadczenie o wypowiedzeniu dotyczyło zmian warunków pracy- wymiaru czasu pracy i wynagrodzenia powódki. Ponadto, odniosła się do kwestii kryteriów doboru do wypowiedzenia.

Pismem z dnia 31.08.2021r. zmodyfikowała swoje żądanie i ostatecznie wniosła o zasądzenie na jej rzecz kwoty 13.723,29 złotych tytułem odszkodowania za nieuzasadnione wypowiedzenie umowy o pracę.

W odpowiedzi na pozew z dnia 01.09.2021r. pozwany pracodawca (...) w O. uznał powództwo w całości. Wskazał, iż faktycznie wypowiedzenie zmieniające zostało dokonane z naruszeniem art. 41 k.p. Zakwestionowano zarzuty dotyczące zasadności wypowiedzenia, jednakże wobec uznania powództwa, kwestie te uznano za bez znaczenia dla

rozstrzygnięcia sporu. Pozwany wskazał również, iż dyrektor pozwanego została ponownie powołana na stanowisko dyrektora szkoły i od 01 września 2021 r. istnieje możliwość przydziału powódce godzin pracy w pełnym wymiarze i nie ma żadnych przeszkód do przywrócenia powódki do pracy na dotychczasowych zasadach.

Pismem z dnia 22 września 2021 roku powódka podtrzymała roszczenie o odszkodowanie, mimo iż pozwany uznał pierwotnie formułowane przez powódkę roszczenie o uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne oraz o przywrócenie powódki do pracy na poprzednich warunkach i zasądzenia wynagrodzenia za okres pozostawania bez pracy. W piśmie tym strona powodowa wskazała, iż uznanie powództwa nastąpiło po zmianie żądania pierwotnego, które zostało doręczone stronie pozwanej w dniu 7 września 2021r., a po jego otrzymaniu strona pozwana nie zajęła stanowiska.

Pismem procesowym z dnia 11 października 2021 roku strona pozwana wskazała, iż uznanie powództwa dotyczyło roszczenia o uznanie za bezskuteczne wypowiedzenia warunków pracy i płacy (przywrócenie do pracy na dotychczasowych warunkach) gdyż w momencie składania odpowiedzi na pozew do strony pozwanej nie dotarło oświadczenie powódki o zmianie roszczenia. Stwierdzono, iż istniała możliwość zatrudnienia powódki na pełnym etacie czasu pracy. Odnosząc się natomiast do przekształconego roszczenia pozwany pracodawca podniósł, iż w związku z rozwiązaniem z powódką stosunku pracy i przekształceniu powództwa proponuje M. S. (1) w ramach ugody zapłatę kwoty jednomiesięcznego wynagrodzenia oraz zwrot kosztów zastępstwa prawnego według stawki wynikającej z rozporządzenia w sprawie wynagrodzenia radców prawnych.

Na rozprawie w dniu 03.12.2021r. pozwany złożył oświadczenie, iż nie uznaje roszczenia o odszkodowanie, natomiast argumentacja pozostaje bez zmian, co do meritum sprawy. Wniesiono o nie obciążanie pozwanej kosztami procesu z uwagi na to, że pozwany uznał pierwotne powództwo.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka była pracownikiem (...) M. i G. D. w O.. Zatrudniona była na czas nieokreślony na stanowisku nauczyciela (...). Stosunek pracy łączył strony od 01 września 2012 roku.

(bezsporne, nadto świadectwo pracy k.6 a,b,c cz. C akt osobowych)

W dniu 31 maja 2021 roku, w związku z problemami zdrowotnymi, powódka przez dwa dni pozostawała na zwolnieniu lekarskim. O swojej niezdolności do pracy w dniach od 31 maja do 01 czerwca 2021 roku smsem poinformowała Panią dyrektor, a także sekretariat szkoły.

W dniu 01 czerwca 2021 roku, gdy powódka przebywała na zwolnieniu lekarskim, doręczono jej wypowiedzenie zmieniające umowę o pracę. Oświadczenie o wypowiedzeniu umowy o pracę, skierowane do powódki nadano przesyłką priorytetową poleconą w dniu 31.05.2021r. Dnia 02 czerwca 2021 roku M. S. (1) odczytała służbową wiadomość e-mail od Dyrektora szkoły D. L., zawierającą informację o wypowiedzeniu zmieniającym.

W oświadczeniu o wypowiedzeniu warunków umowy, jak przyczynę wskazano brak możliwości zatrudnienia w dotychczasowym wymiarze czasu pracy ze względu na liczbę realizowanych w szkole lekcji (...). Oświadczone, że przyszłoroczny arkusz organizacyjny przewiduje możliwość zapewnienia zatrudnienia dla czterech nauczycieli (...) w pełnym wymiarze czasu i jednego w niepełnym wymiarze czasu pracy.

Jako kryterium doboru do wypowiedzenia wskazano:

- niższy stopień awansu zawodowego w stosunku do pozostałych nauczycieli (...), którzy są nauczycielami dyplomowanymi,
- brak zaangażowania w podnoszenie kwalifikacji zawodowych w zakresie nauczanego przedmiotu, podczas gdy pozostali nauczyciele podnoszą swoje kwalifikacje,

- zastrzeżenia rodziców i uczniów dotyczące terminowości oddawania prac, zaangażowania w proces prowadzenia lekcji.

(dowód: wydruk zwolnienia k. 11, wydruk wiadomości sms k. 12-15, wypowiedzenie k.17, ksero koperty k. 16; aneks do umowy k. 54, akta osobowe cz.B: porozumienia zmieniające k. 27-31, k. 45, k.49, umowa o pracę k. 21, k. 12, k. 1; akta osobowe cz. C : świadectwo pracy k. 6 a,b,c, wypowiedzenie warunków umowy wraz z potwierdzeniem nadania k 3)

M. S. (1) podnosiła swoje kwalifikacje zawodowe uczestnicząc w szkoleniach organizowanych przez Ośrodek (...) w O..

(dowód: poświadczenie uczestnictwa w szkoleniu k. 18-21, k.24-32 oraz w aktach osobowych powódki, pisma (...) - (...) Kuratora Oświaty k. 22-23, wydruki e-maili k. 33-44)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo M. S. (1) jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie w całości.

W przedmiotowej sprawie okoliczności faktyczne towarzyszące wręczeniu powódce wypowiedzenia zmieniającego umowę o pracę nie były kwestionowane przez stronę pozwaną. Pracodawca nie negocjował okoliczności dotyczących doręczenia powódce wypowiedzenia zmieniającego podczas zwolnienia lekarskiego.

Niewątpliwie, w dniach 31 maja 2021 roku oraz 01 czerwca 2021 roku M. S. (1) korzystała z usprawiedliwionej nieobecności w pracy związanej ze stanem zdrowia. O niezdolności do pracy i zwolnieniu lekarskim niezwłocznie poinformowała wiadomością tekstową (sms) swoją bezpośrednią przełożoną – Dyrektora liceum, a ponadto sekretariat tejże placówki.

Zgodnie z art.41 k.p. pracodawca nie może wypowiedzieć umowy o pracę w czasie urlopu pracownika, a także w czasie innej usprawiedliwionej nieobecności pracownika w pracy, jeżeli nie upłynął jeszcze okres uprawniający do rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia. „Zgodnie z komentowanym przepisem, nie jest możliwe wypowiedzenie umowy o pracę w czasie urlopu wypoczynkowego, a także w określonych granicach w czasie innej usprawiedliwionej nieobecności w pracy. Mamy tu do czynienia z zakazem bezwzględny (drugiego stopnia w skali trzystopniowej), którego istotą jest niemożliwość złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu w okresie ochronnym. Jeśli pracodawca złoży wypowiedzenie z naruszeniem tego zakazu, musi się liczyć z sankcjami przewidzianymi na wypadek wadliwego wypowiedzenia, nawet jeśli się z tego wycofa, chyba że zgodę na cofnięcie wypowiedzenia wyrazi pracownik” (Z. Góral [w:] Kodeks pracy. Komentarz. Tom I. Art. 1-113, wyd. V, red. K. W. Baran, Warszawa 2020, art. 41.).

W myśl art. 42 §1 k.p. przepisy o wypowiedzeniu umowy o pracę stosuje się odpowiednio do wypowiedzenia wynikających z umowy warunków pracy i płacy.

Zgodnie natomiast z treścią art. 45 § 1 k.p., w razie ustalenia, że wypowiedzenie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony było nieuzasadnione lub naruszało przepisy o wypowiedzaniu umów o pracę, sąd pracy - stosownie do żądania pracownika - orzeka o bezskuteczności wypowiedzenia, a jeżeli umowa uległa już rozwiązaniu - o przywróceniu pracownika do pracy na poprzednich warunkach albo o odszkodowaniu.

Niewątpliwie zakres żądania pracownika w przypadku złożenia odwołania od wypowiedzenia umowy o pracę wyznacza cytowany powyżej przepis. Do pracownika zatem należy wybór, czy żąda uznania wypowiedzenia za bezskuteczne- przywrócenia do pracy, czy żąda zapłaty kwoty pieniężnej tytułem odszkodowania. W konsekwencji zatem pracownik ma swobodę w określeniu wskazanych powyżej alternatywnych roszczeń. Może się również zdarzyć, iż w toku procesu pracownik będzie chciał zmienić roszczenie wniesione pierwotnie w pozwie na inne dopuszczalne roszczenie (patrz: uchwała SN z dnia 05.05.2009r., I PZP 1/09, OSNP 2009/23-24/304)

W toku niniejszego postępowania doszło do skutecznej zmiany roszczenia z pierwotnie żądanego przywrócenia do pracy, zgłoszonego w pozwie, na wypłatę odszkodowania. Pozwany wprawdzie uznał powództwo pismem procesowym

z dnia 01 września 2021 roku, jednak uczynił to po rozwiązaniu z powódką stosunku pracy, który rozwiązał się z dniem 31 sierpnia 2021 roku. Jednocześnie pismem nadanym w dniu 31.08.2021r. powódka zmieniła roszczenie żądając zasądzenia od pozwanego odszkodowania.

Biorąc pod uwagę, iż okoliczności związane z naruszeniem przez pozwaną Szkołę art. 41 kp w zw. z art. 42 par. 1 kp w związku z dokonaniem wobec powódki wypowiedzeniem zmieniającym zostały przez pozwaną przyznane, zasadne było zasądzenie odszkodowania na rzecz powódki w wysokości trzykrotności miesięcznego wynagrodzenia. Zgodnie z art. 47(1) kp odszkodowanie, o którym mowa w art. 45 kp, przysługuje w wysokości wynagrodzenia za okres od 2 tygodni do 3 miesięcy, nie niższej jednak od wynagrodzenia za okres wypowiedzenia. Z kolei jak stanowi art. 36 § 1 kp okres wypowiedzenia umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony i umowy o pracę zawartej na czas określony jest uzależniony od okresu zatrudnienia u danego pracodawcy i wynosi:

- 1) 2 tygodnie, jeżeli pracownik był zatrudniony krócej niż 6 miesięcy;
- 2) 1 miesiąc, jeżeli pracownik był zatrudniony co najmniej 6 miesięcy;
- 3) 3 miesiące, jeżeli pracownik był zatrudniony co najmniej 3 lata.

Tym samym, Sąd uznał roszczenie powódki za uzasadnione, co przyznała również strona pozwana. Szkoła wypowiedziała bowiem pracownicy warunki umowy o pracę i płacę w okresie jej usprawiedliwionej nieobecności. Powódka w dniach 31.05.2021r i 01.06.2021r. przebywała na zwolnieniu lekarskim, a w tym czasie doręczono jej pismo zawierające wypowiedzenie zmieniające. Z uwagi na powyższe i w oparciu o wskazane przepisy, zasądzone na rzecz M. S. kwotę 13 723,29 zł, o czym orzeczono w pkt I wyroku.

W ocenie Sądu nie zasługuje na uwzględnienie wniosków strony pozwanej o nieobciążanie kosztami procesu strony z uwagi na uznanie powództwa. Jak wynika z okoliczności sprawy pozwany faktycznie uznał powództwo w odpowiedzi na pozew. Odpowiedź na pozew została złożona do Sądu w dniu 01.09.2021r. (wpływ do Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 02.09.2021r.). Pismo powódki zmieniające roszczenie na odszkodowanie zostało nadane w dniu 31.08.2021r. (wpływ do Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 02.09.2021r. godz. 9:00). Co istotne, strona pozwana składając odpowiedź na pozew uznała roszczenie wskazując, iż do wypowiedzenia doszło z naruszeniem dyspozycji art. 41 kp. Na rozprawie w dniu 03.12.2021r. pozwany oświadczył, iż nie uznaje roszczenia o odszkodowanie podtrzymując argumentację w zakresie meritum sprawy. Należy zauważyć, iż powódka jest nauczycielką, a wypowiedzenie zmieniające zostało dokonane dopiero w dniu 01.06.2021r. ze wskazaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia tj. na dzień 31.08.2021r. Z dniem 01.09.2021r. zaproponowano powódce zmienione warunki zatrudnienia tj. obniżenie wymiaru czasu pracy do 9/18 i wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 1722, 50 zł. Należy także podkreślić, iż w dniu 05.07.2021r. strona pozwana otrzymała wezwanie z Sądu Rejonowego (...) o podanie wysokości wynagrodzenia powódki za 1 miesiąc liczonego jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy. W piśmie wskazano, iż sprawa dotyczy powództwa M. S. (1) przeciwko (...) w O. o uznanie wypowiedzenia warunków umowy o pracę za bezskuteczne. Zdaniem Sądu, powyższe okoliczności nie dają podstaw do uwzględnienia wniosku strony pozwanej w zakresie nieobciążania strony kosztami procesu z uwagi na uznanie pierwotnego powództwa. „Artykuł 101 kpc reguluje zasadę zawinienia będącą wyjątkiem od zasady odpowiedzialności za wynik procesu (art. 98). Obowiązek zwrotu kosztów procesu zostaje nałożony na powoda mimo wygrania przez niego procesu w przypadku kumulatywnego spełnienia dwóch przesłanek: –niedania powodu do wytoczenia sprawy, –uznania przy pierwszej czynności procesowej żądania pozwu. Regulacja ta ma na celu ochronę dłużnika przed nielojalnym wierzycielem, który wytacza proces zbędnie lub dla szykany, dłużnik nie kwestionuje bowiem świadczenia i jest gotów je spełnić. W takiej sytuacji koszty procesu, które miałby ponieść pozwany, przegrywając proces, są zbędne. Na stronie pozwanej ciąży obowiązek wykazania okoliczności wskazujących na brak powodu po jej stronie do wytoczenia sprawy. Przyjmuje się, że pozwany nie daje powodu do wytoczenia powództwa, jeżeli jego postępowanie i postawa wobec roszczenia strony powodowej oceniona zgodnie z doświadczeniem życiowym usprawiedliwiają wniosek, że powód uzyskałaby zaspokojenie roszczenia bez wytoczenia powództwa. Natomiast jeśli zachowanie pozwanego nie usprawiedliwia wniosku, że strona powodowa uzyskałaby zaspokojenie roszczenia również bez wytoczenia powództwa, to należy

uznać, że pozwany dał powód do jego wytoczenia, i wówczas nawet w sytuacji uznania żądania pozwu przy pierwszej czynności procesowej art. 101 nie może zostać zastosowany.” (M. Kuchnio [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Postępowanie procesowe. Komentarz aktualizowany, red. O. M. Piaskowska, LEX/el. 2021, art. 101.).

Tym samym, należy stwierdzić, iż powódka nie mogła w inny sposób niż przez wytoczenie powództwa, które zainicjowało niniejszą sprawę, dochodzić ochrony swych praw. Jednocześnie, okoliczności związane z wypowiedzeniem warunków umowy o pracę, które pozwana Szkoła przyznała, świadczą o nieprawidłowym dokonaniu wypowiedzenia uzasadniającym obecnie roszczenie pracownika. Nadto, co istotne, pomimo świadomości po stronie pozwanego, iż powódka co najmniej wniosła pozew, o czym świadczyło wezwanie Sądu do pozwanego z dnia 05.07.2021r., nie podjął czynności mających na celu ewentualne zniesienie skutków nieprawidłowego wypowiedzenia zmieniającego. Bowiem wskazany okres wypowiedzenia upływał z dniem 31.08.2021r., a od 01.09.2021r. wchodziłyby w życie zmienione warunki pracy i płacy pracownicy. W tym dniu została też złożona odpowiedź na pozew z uznaniem roszczenia. Dlatego też, Sąd orzekł o kosztach procesu po myśli art. 98 kpc w związku z § 9 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych, zasądając od pozwanego na rzecz powódki kwotę 180 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

O rygorze natychmiastowej wykonalności Sąd orzekł zgodnie z art. 477² § 1 kpc – pkt III wyroku.

Sąd, zgodnie z art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 98 kpc, nakazał ściągnąć od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1 557 złotych tytułem kosztów sądowych - opłaty, od której uiszczenia powódka była zwolniona z mocy ustawy (pkt IV wyroku).

SSR Grażyna Giżewska-Rozmus